Ministerie van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties

Certificering & kwaliteitsverklaringen

Jeroen Bunschoten & Hajé van Egmond

5 november 2026 | COBc congres

Werken aan de basis. Van Nederland en ons Koninkrijk.

Inhoud

1. Uitgangspunten
2. CE-markering
3. Kwaliteitsverklaringen
4. Buitenlandse verklaringen
5. Wat kunt er mee doen?
6. Ontwikkelingen

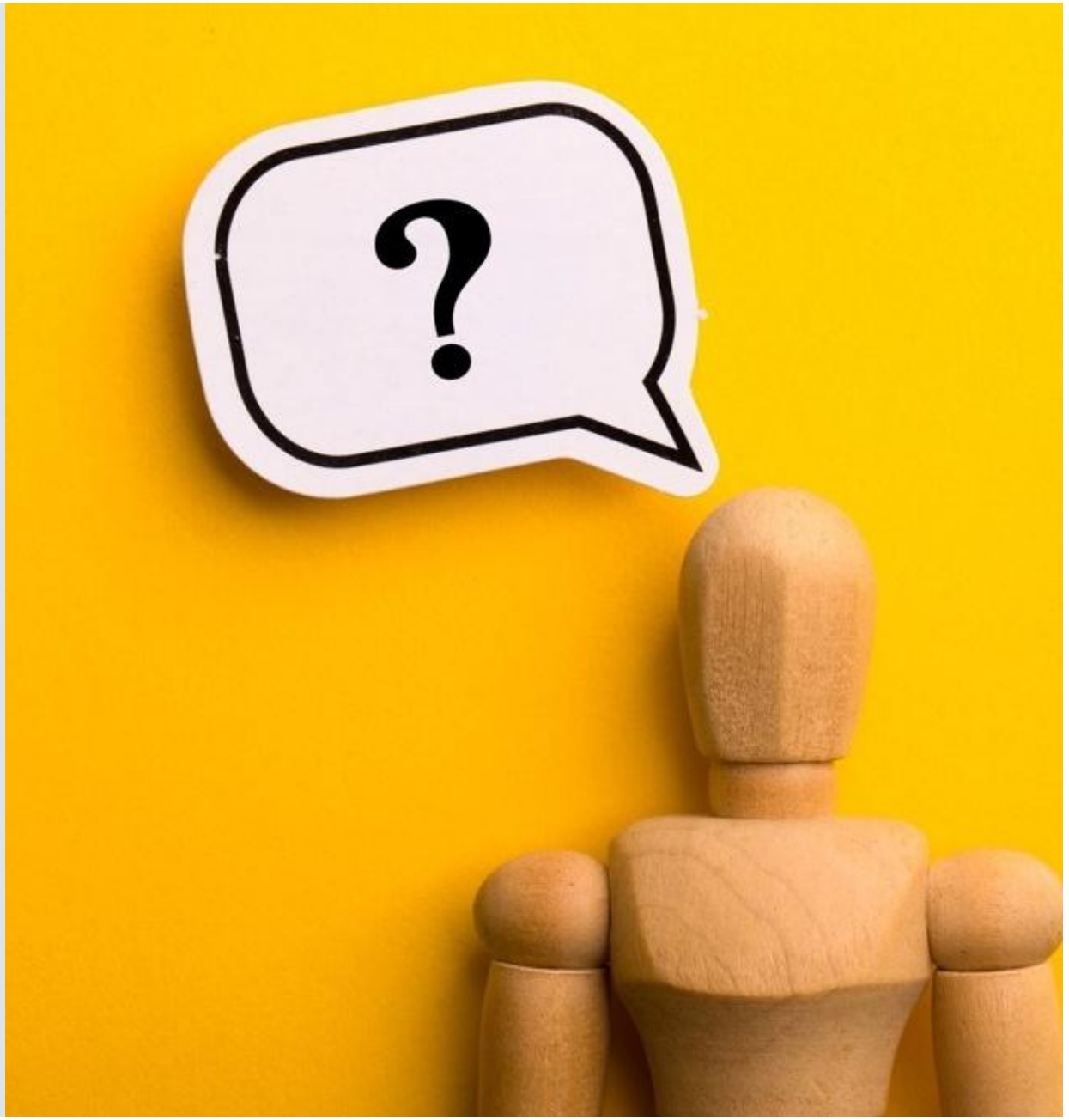

Uitgangspunten

- Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)
  - Stelt eisen aan een bouwwerk (veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid en duurzaamheid)
  - Bouwproducten moeten bijdragen aan het voldoen aan deze eisen

- EU Verordening bouwproducten (CPR 305/2011 en 2024/3110)
  - CE-markering is verplicht wanneer voor een bouwproduct een geharmoniseerde norm (hEN) van toepassing is.
  - Voor producten zonder hEN kan de fabrikant vrijwillig kiezen voor de ETA-route

- Rol Bouw- en Woningtoezicht
  - Controleren of de gebruikte producten en methoden voldoen aan de (prestatie)eisen van het Bbl

Soorten kwaliteitsverklaringen

Type verklaring	Uitgever	Geldigheid	Toepassing in Nederland	Reikwijdte
CE-markering	Fabrikant	EU (inclusief Nederland)	Verplicht voor CPR-producten (of vrijwillig via EOTA)	Bouwproduct
Erkende kwaliteitsverklaring	Aangewezen BRL's met aangewezen certificatie-instellingen	Nederland	Vrijwillig	Bouwwerk (product en/of proces)
Private kwaliteitsverklaringen, zoals KOMO-certificaat of Kiwa-certificaat	Onder andere SKG-IKOB, SKH, Kiwa	Nederland	Vrijwillig	Bouwwerk (product en/of proces)
UKCA/UKNI-markering	Britse autoriteiten	Verenigd Koninkrijk	Vormen niet automatisch bewijs van voldoen aan het Bbl	Bouwproduct
BBA-Attest, DIN-norm, etc.	Divers	Divers	Vormen niet automatisch bewijs van voldoen aan het Bbl	Bouwwerk

Europese certificatie / CE-markering

Europese Verordening Bouwproducten

Construction Products Regulation (CPR)

- Europese wetgeving ter bevordering van het vrije handelsverkeer van bouwproducten in Europa. In de CPR wordt de CE-markering van bouwproducten geregeld;

- De CPR is verplicht voor bouwproducten:
  - waarvoor een geharmoniseerde productnorm (hEN) bestaat of waarvoor de fabrikant van dat bouwproduct een Europese technische goedkeuring (EAD) heeft;
  - die seriematig worden vervaardigd;
  - als product of als kit (samengesteld product);
  - die in de handel (in de EER) worden gebracht;
  - om blijvend te worden verwerkt in een bouwwerk of deel daarvan.

- Fabrikanten zijn verplicht een prestatieverklaring (Declaration of Performance (DoP)) op te stellen en een CE-markering aan te brengen.

Bevoegdheden EU-commissie en lidstaten

EU-commissie
Bouwproducten

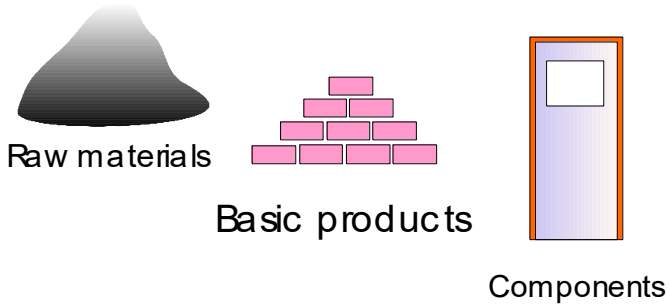

Lidstaten
Gebouwen en bouwwerken

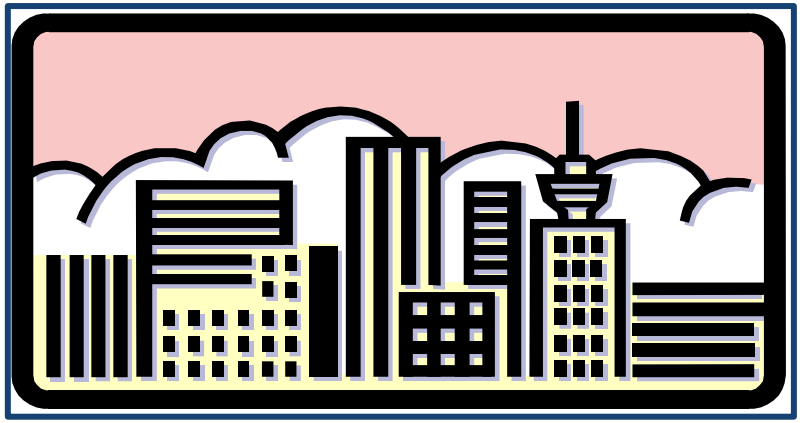

Flexibele benadering, het bouwproduct als tussenproduct:

Productprestaties zijn afhankelijk van de eisen die aan gebouwen worden gesteld

Verschillende functies CPR en Bbl

Aspect	Construction Products Regulation (CPR)	Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)
Niveau	Europees (verplicht in alle EU-lidstaten)	Nationaal (alleen Nederland)
Focus	**Bouwproducten** (individueel of als kit)	**Bouwwerken** (eindresultaat: gebouw)
Doel	Zorgen voor **vrije markttoegang** en **harmonisatie** van productprestaties	Waarborgen van **veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, duurzaamheid en energiezuinigheid** van bouwwerken
Rechtsgrondslag	Verordening (direct toepasbaar in NL)	Besluit (onder Omgevingswet)
Verantwoordelijke	**Fabrikant/importeur** (CE-markering, prestatieverklaring)	**Bouwer/ontwerper** (naleving Bbl-eisen)
Toetsingsmoment	**Vooraf** (bij marktintroductie)	**Gevolgklasse 1: Continu + achteraf** (verklaring kwaliteitsborger) **Gevolgklasse 2 en 3: Vooraf** (vergunning) + **achteraf** (toezicht)

CE-markering

1/2

Aspect	Geharmoniseerde norm (verplichte CE-markering)	EOTA-route (vrijwillige CE-markering)
Toepassing	Producten met geharmoniseerde norm (hEN) op basis van de CPR	Producten zonder geharmoniseerde norm (hEN)
Verplichting	Verplicht	Vrijwillig
Basisdocument	Geharmoniseerde norm (hEN)	EAD (European Assessment Document) en vervolgens een ETA (European Technical Assessment)
Beoordelingsinstantie	Notified Body (indien vereist; er kan ook volstaan worden met dat fabrikant zelf de conformiteit verklaart)	TAB (bijv. Efectis, KIWA)
Geldigheid	Afhankelijk van de norm	5 jaar (verlengbaar)
Voordelen	Wettelijke verplichting voor CE-markering	Markttoegang, kwaliteitsbewijs

CE-markering

2/2

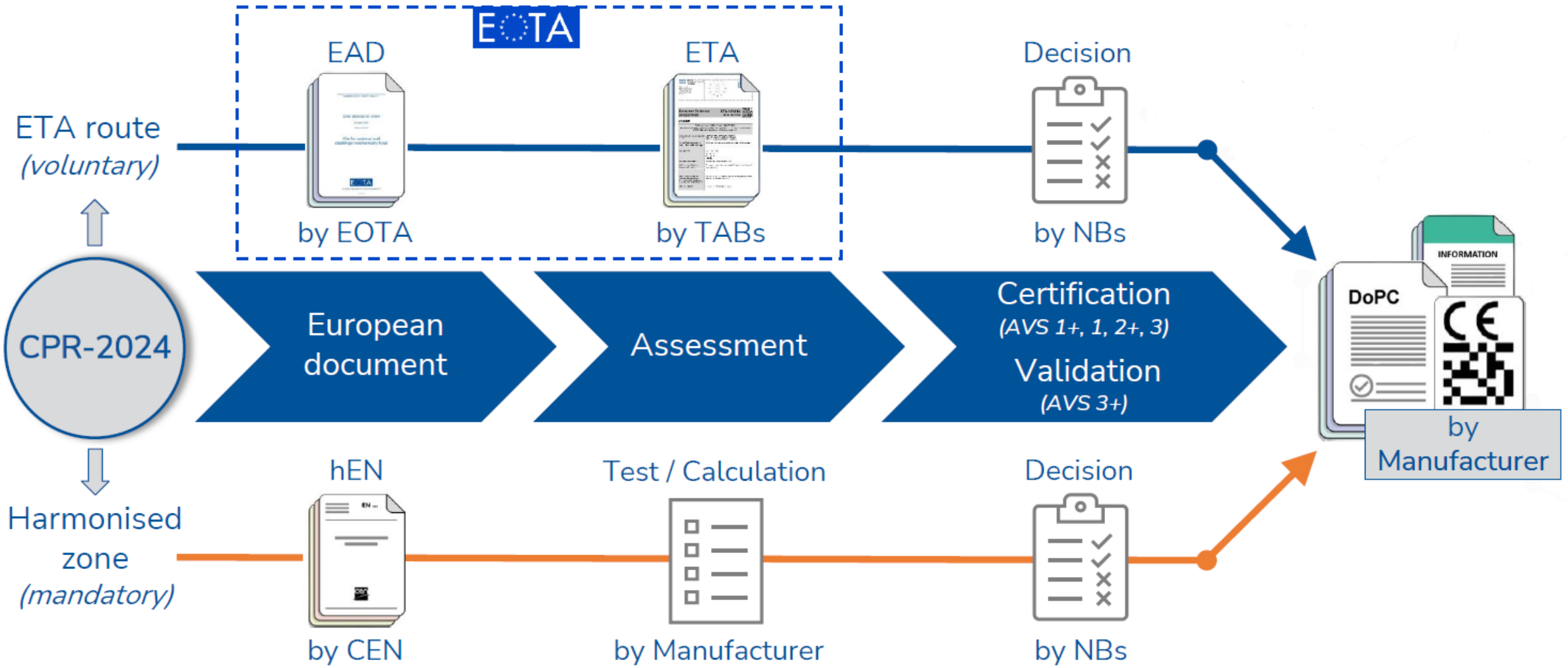

CE-gemarkeerd product

- **Situatie:** Een bouwplan bevat **gevelpanelen met CE-markering** (EN 13830)
- **Vraag:** Hoe check je of deze panelen voldoen aan de prestatie-eisen voor brandveiligheid?

- **Antwoord:**
  - Vraag om de **prestatieverklaring (DoP)**
  - Check of de **brandklasse** (bijvoorbeeld A1, A2-s1,d0) voldoet aan het **Bbl**
  - Controleer of de **toepassing** (bijvoorbeeld hoogte gebouw) past bij de eisen

Nationale kwaliteitsverklaringen

Nationale kwaliteitsverklaringen

- Erkende kwaliteitsverklaringen (EKV's)
  - Door de **minister** van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening **erkend**
  - Bbl: een EKV voldoende bewijs dat een product en/of proces voldoet aan de bouwtechnische regels
  - Met een EKV hoeft de onder de verklaring vallende prestatie niet opnieuw inhoudelijk te worden beoordeeld
  - **Geaccrediteerde certificatie-instellingen** geven op basis van een **aangewezen beoordelingsrichtlijn** (BRL) een certificaat af
  - **Publicatie** certificaat (kwaliteitsverklaring) in het openbaar register *Kwaliteitsverklaringen* (van de TloKB) → **EKV**
- Private kwaliteitsverklaringen (Bijvoorbeeld KOMO, Kiwa, etc.)
  - Onafhankelijke partij (SKG-IKOB, Kiwa, etc.) certificeert dat product/proces voldoet aan nationale of Europese normen
  - Geen wettelijke status
  - Vermoeden van bewijs dat een product en/of proces voldoet aan de bouwtechnische regels (ondersteunend bewijs)
  - Controleer of de prestaties in het certificaat passen bij de eisen in het Bbl

Product met KOMO-certificaat

- **Situatie:** Een aannemer gebruikt **dakpannen met een KOMO-certificaat**
- **Vraag:** Hoe beoordelen?

- **Antwoord:**
  - Check of het **KOMO-certificaat geldig is** (via de certificatie-instelling)
  - Controleer of de **prestaties** (bijvoorbeeld wind-bestendigheid, waterdichtheid) voldoen aan het **Bbl**
  - **Ja**, dit mag worden geaccepteerd als het certificaat **relevant is voor de toepassing**

Gecertificeerd concept

- **Situatie:** Een aannemer bouwt woningen volgens een **gecertificeerd woningconcept**
- **Vraag:** Hoe ga je dit beoordelen?

- **Antwoord:**
  - Is er een **erkende kwaliteitsverklaring**?
  - Wat is de reikwijdte / het toepassingsgebied van het certificaat; Ontwerp, productie en assemblage?
    - > Is ook rekening gehouden met (bijzondere) lokale omstandigheden?
  - Met een EKV hoeft de onder de verklaring vallende prestatie niet opnieuw inhoudelijk te worden beoordeeld

Buitenlandse verklaringen

Product met Engels BBA-attest

- **Situatie:** Een woningcasco bevat **SIP-panelen** (Structural Insulated Panels) met **Engels BBA-attest**, maar zonder CE-markering. De afzonderlijke componenten (OSB, PU-schuim, gelamineerd hout) vallen wel onder CE-markering.
- **Vraag:** Is hiermee aangetoond dat voldaan is aan het Bbl?
- **Antwoord:**
  - **Nee, niet automatisch.** Het BBA-attest toont alleen aan dat is voldaan aan Engelse/Ierse bouwregelgeving. Prestatie-eisen in het Bbl-kunnen afwijken.
  - Vraag om een bewijs dat het voldoet aan het Bbl. Dat kan bijvoorbeeld via een EKV, deskundigerapport, aanvullende beproevingen of andere passende onderbouwing.

Product met Engels BBA-attest

Samenvatting

Onderwerp	Antwoord
Mag de SIP-kit op de Nederlandse markt?	Ja, Nederland stelt geen verplichte certificatie.
Zijn de componenten (halffabricaten) voorzien van CE-markering?	Niet verplicht (fabrikant in Engeland), maar als ze wel CE-gemarkeerd zijn, kunnen de DoP's worden opgevraagd.
Voldoet het BBA-attest aan het Bbl?	Nee, niet automatisch. Het BBA-attest toetst alleen Engelse/Ierse eisen.
Hoe toets je of de SIP-kit voldoet aan het Bbl?	Vraag om een bewijs dat het voldoet aan het Bbl. Dat kan bijvoorbeeld via een EKV, deskundigerapport, aanvullende beproevingen of andere passende onderbouwing.
Wat als er geen bewijs is?	Aanvullende onderbouwing vragen. Indien niet aannemelijk wordt gemaakt dat aan het Bbl wordt voldaan, kan dit gevolgen hebben voor vergunningverlening of handhaving.

Wat kunt of moet u er nu mee??

De toets op aannemelijkheid…

- Omgevingswet (5.20) en Bkl (8.3b) bepalen wanneer een vergunning wordt verleend

Artikel 8.3b. (beoordelingsregels bouwactiviteit) 27

1 Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een bouwactiviteit die het bouwen van een nieuw bouwwerk inhoudt, wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als aannemelijk is dat wordt voldaan aan de regels van hoofdstuk 4 van het Besluit bouwwerken leefomgeving en de maatwerkregels die op grond van artikel 4.7 van dat besluit in het omgevingsplan zijn gesteld.

2 Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een bouwactiviteit die het verbouwen of het verplaatsen van een bestaand bouwwerk inhoudt, wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als aannemelijk is dat wordt voldaan aan de regels van hoofdstuk 5 van het Besluit bouwwerken leefomgeving.

- Kernwoord: **aannemelijk**

Praktische uitwerking aannemelijkheidstoets

Wetsgeschiedenis en jurisprudentie

- U beoordeelt of naleving *aannemelijk* is

- Geen sluitend bewijs nodig, wel voldoende onderbouwing
  - Uw oordeel moet op concrete informatie gebaseerd zijn

- Onvoldoende gegevens? Aanvulling vragen of vergunning weigeren

- Geen garantie voor de kwaliteit van de uitvoering
  - Vergunning wil niet zeggen dat een bouwplan foutloos is…

Wat zegt het Bbl over kwaliteitsverklaringen?

Artikel 2.14. (toepassing CE-markering en kwaliteitsverklaringen bouw) 25

1 Als een bouwproduct waarop een CE-markering als bedoeld in artikel 8 van de verordening bouwproducten is aangebracht, aan bepaalde prestaties moet voldoen zodat het bouwwerk waarin het wordt toegepast voldoet aan een bij dit besluit gestelde regel is daaraan voldaan als het bouwproduct is toegepast in overeenstemming met een op die eis toegesneden prestatieverklaring als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van die verordening.

→ prestatie in een DoP bij een CE-markering klopt

2 Als een bouwproduct moet voldoen aan bepaalde prestaties die niet onder een in artikel 2, elfde lid, van de verordening bouwproducten bedoelde geharmoniseerde norm vallen, zodat het bouwwerk waarin het wordt toegepast voldoet aan een bij dit besluit gestelde regel is daaraan voldaan als het bouwproduct is toegepast in overeenstemming met een op die eis toegesneden kwaliteitsverklaring bouw.

→ prestatie in een EKV klopt (productcertificaat)

3 Als een bouwproces aan bepaalde prestaties moet voldoen zodat het bouwwerk waarin het wordt uitgevoerd voldoet aan een bij dit besluit gestelde regel is daaraan voldaan als het bouwproces is toegepast in overeenstemming met een op die eis toegesneden kwaliteitsverklaring bouw.

→ prestatie in een EKV klopt (procescertificaat)

LET OP: dat de gedeclareerde prestatie klopt wil *NIET* zeggen dat een product of proces ook aan het (volledig) aan het Bbl voldoet!

Beoordeling van kwaliteitsverklaringen

- Bouwplan met producten met **CE-markering**
  - De gedeclareerde prestatie is waar, geen extra bewijslast voor nodig
  - Wat wordt gedeclareerd en wat niet?
  - Sluit verklaring aan op product en doel?

- In dit voorbeeld (*minerale wol*)
  - Brandklasse
  - R_d-waarde (dus geen R_c = eis Bbl)

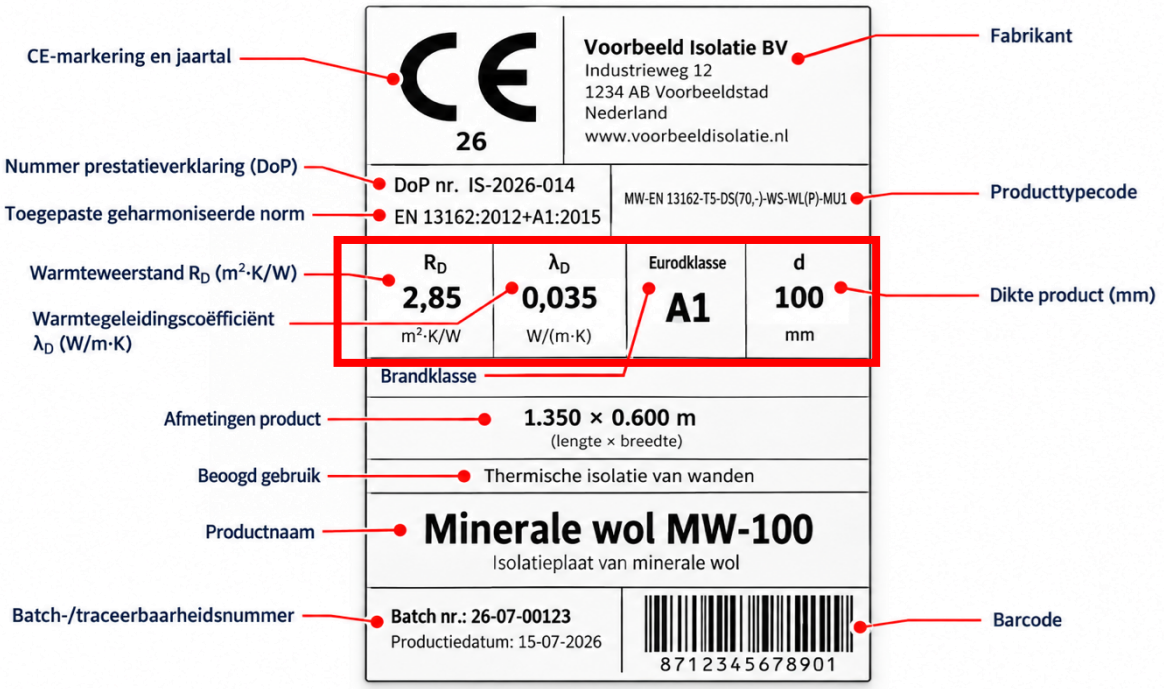

Beoordeling van kwaliteitsverklaringen

- Bouwplan met producten met **CE-markering**
  - De gedeclareerde prestatie is waar, geen extra bewijslast voor nodig
  - Wat wordt gedeclareerd en wat niet?
  - Sluit verklaring aan op product en doel?

- In dit voorbeeld (*Thermische onderbreking voor uitkragende balkons*)
  - Brandklasse (generiek voor product)
  - Afhankelijk van type: draagkracht
    - > dus berekening en de hele verklaring nodig!
  - Geluidisolatie niet bepaald

6. Declared performance:

Material features	Performance
Load bearing capacity	
f_{yd};Z_{RD}	see Appendix C1: Table C.1, Table C.2
V_{Rd} ($Z_{V,Rd}$)	see Appendix C1: Table C.1, Table C.3
D_{Rd}	see Appendix C.2 and C.3: Table C.4, Table C.5, Table C.6, Table C.7
Fire behaviour of the materials	
Class according to BS EN 13501-1	see Appendix A5
Reinforcing steel	Class A1
Stainless steel	Class A1
Concrete for the pressure bearing	Class A1
Insulation joint	Class E
Fire protection material	Class A1
Plastic formwork HTE	NPD
Material that expands in the event of fire	Class E
Plastic rails	NPD
Fire resistance	
Fire resistance duration (load-bearing capacity R)	see Appendix C4, C5 and C6: Table C.8, Table C.9 Configuration in accordance with Figures 28 to 32
Impact sound insulation	
NPD	
Thermal resistance	
$R_{eq,\,TI}$	see Appendix C8 and C9: Table C.11

Beoordeling van kwaliteitsverklaringen

- Bouwplan met producten met **CE-markering**
  - De gedeclareerde prestatie is waar, geen extra bewijslast voor nodig
  - Wat wordt gedeclareerd en wat niet?
  - Sluit verklaring aan op product en doel?

- In dit voorbeeld (*windmolen*)
  - De *turbine* voldoet aan alle veiligheidseisen
  - De rest is niet aangetoond…
    - > Fundering, mast, boutverbindingen?

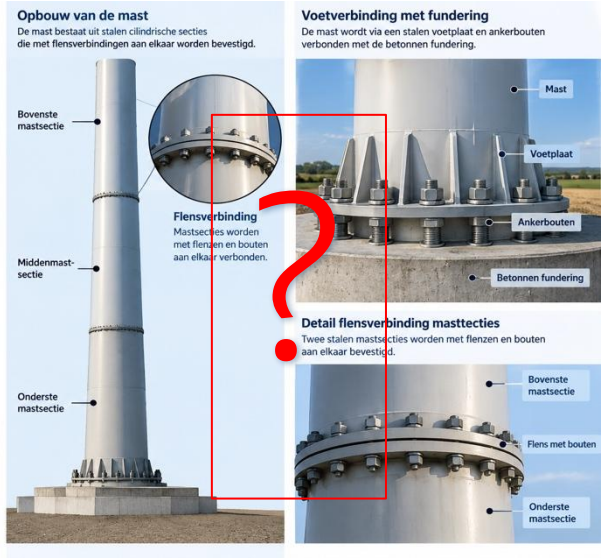

EC Declaration of Conformity
In accordance with EN ISO 17050-1:2004

Vestas Wind Systems A/S Hedeager 44 8200 Aarhus N Denmark	
Machinery Description:	V126 – 3.0/3.3 MW MK 2 Wind Turbine
Serial Number(s)	
Authorised Person in EC to compile the technical file:	Lars Møller, Business Partner HSE Vestas Wind Systems A/S Hedeager 44 8200 Aarhus N Denmark
Conformance to Directives:	Directive 2006/42/EC of the European Parliament and of t Council of 17 May 2006 on machinery, and amending Directi 95/16/EC (recast)
Harmonised and Other Standards and	DS/EN ISO 12100:2010 Safety of machinery - General princip for design - Risk assessment and risk reduction
	Safety of machinery - Electri General requirements

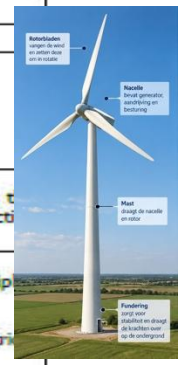

want provisions of the above directive.

2 Indien de aanvraag of een van de daarbij behorende gegevens of bescheiden in een vreemde taal is gesteld en een vertaling daarvan voor de beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking noodzakelijk is, kan het bestuursorgaan besluiten de aanvraag niet te behandelen, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn de aanvraag met een vertaling aan te vullen.

Vraag om een vertaling stukken in vreemde taal (4:5, tweede lid, Awb) → geldt niet voor Fries ☺

Beoordeling van kwaliteitsverklaringen

- Bouwplan met producten of processen met een Erkende kwaliteitsverklaringen
  - De gedeclareerde prestatie is waar, geen extra bewijslast nodig
  - Wat wordt gedeclareerd en wat niet?
  - Sluit verklaring aan op product en doel?
- In dit voorbeeld (*houten dakconstructie*)
  - Constructieve veiligheid, sterkte bij brand, geluidseisen, etc.
  - Controleer actualiteit!

KOMO® attest-met-productcertificaat
HOUTACHTIGE DAKCONSTRUCTIES MET DOOSVORMIGE DAKSEGMENTEN

Blad 7 van 52
Nummer: 21113/24
Uitgegeven: 31-12-2024

3 PRESTATIES OP GROND VAN HET BESLUIT BOUWWERKEN LEEFOMGEVING

BESLUIT BOUWWERKEN LEEFOMGEVING

Par.	Artikel	Leden	Omschrijving	Bepalingsmethode	Grenswaarde	Prestatie
4.2.1	4.12 4.13 4.14	1-2 1-3	Constructieve veiligheid	NEN-EN 1990 NEN-EN 1991-1-1/3/4/7 NEN-EN 1995-1-1 NEN 6707	Voldoen aan de eisen van het Besluit bouwwerken leefomgeving wat betreft de constructieve veiligheid	Voldoen aan de eisen van het Besluit bouwwerken leefomgeving en/of toepassingsvoor-beelden die voldoen aan de eisen van het Besluit bouwwerken leefomgeving overeenkomstig paragraaf 3.2.1
4.2.2	4.17 4.18	2-6 1-2	Constructieve veiligheid bij brand	NEN-EN 1990 NEN-EN 1991-1-2 NEN-EN 1995-1-2 NEN 6069	Voor houtachtige dakconstructies waarvan het bezwijken leidt tot het bezwijken van een brandcompartimen-teringswand bedraagt de vereiste brand-werendheid met betrekking tot bezwijken 30 of 60 minuten en waarvan het bezwijken leidt tot het bezwijken van een subbrand-compartimenterings-wand 20 of 30 minuten	Voldoen aan de eisen van het Besluit bouwwerken leefomgeving en/of toepassingsvoor-beelden met de vermelding van de brandwerendheid met betrekking tot bezwijken van 30 minuten overeenkomstig paragraaf 3.2.2

Beoordeling van kwaliteitsverklaringen

- Iedere andere kwaliteitsverklaring: **gelijkwaardigheid**

- Aan te tonen door aanvrager:
  - Toepasbaarheid van de bepalingsmethode (certificaat / kwaliteitsverklaring)
  - Relatie tussen certificaat / kwaliteitsverklaring en het Bbl

- U toetst op aannemelijkheid
  - Aanvullende informatie vragen indien niet duidelijk
  - Vastleggen in de vergunning

Gelijkwaardigheid:
Alle manier van aantonen dat aan het Bbl wordt voldaan anders dan via:
- aangewezen normen
- CE-markering
- EKV's

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen

- Per 2030 50% industriële woningen per jaar
  - Door woningen in fabrieken te bouwen en het proces digitaal te ondersteunen, bouwen we **sneller**, **hoogwaardiger**, **betaalbaarder** en **duurzamer**.
  - We **stimuleren** industrieel bouwen door de **juiste randvoorwaarden** te organiseren zoals typegoedkeuring, vraagbundeling en afspraken in woondeals, nationale prestatieafspraken en grootschalige gebiedsontwikkelingen.
- Moderniseren EKV-stelsel
- Typegoedkeuring

Ontwikkelingen

- Per 2030 50% industriële woningen per jaar
- Moderniseren EKV-stelsel
  - **Robuuste inrichting**, waarbij alle betrokken partijen weten wat van hen wordt verwacht
  - **Actualiseren aanwijzingskader** uit 2017
  - Integratie van **volledige woningconcepten** (typegoedkeuring) en **innovatie**
  - Duidelijkheid **reikwijdte** van de EKV (wat is wel geborgd, en wat niet)
  - Aanpassing van het Bbl per **medio 2028** (streefdatum)
- Typegoedkeuring

Ontwikkelingen

- Per 2030 50% industriële woningen per jaar
- Moderniseren EKV-stelsel
- Typegoedkeuring
  - Bij seriematig geproduceerde woningconcepten verschuift de beoordeling van projectniveau naar conceptniveau
  - Industriële woningconcepten met een **volledige typegoedkeuring** wordt de **vergunning-** of **bouwmeldingsplicht** voor de technische bouwactiviteit **vervangen** door een passende informatieplicht
  - Uitwerking van de begrippen, voorwaarden en afbakening typegoedkeuring
  - Aanpassing van het Bbl per **medio 2028** (streefdatum)

"CE-markering zorgt voor vertrouwen in bouwproducten, EKV's in bouwsystemen en typegoedkeuring in industriële woningconcepten.

Om sneller en meer industrieel te bouwen, moeten we niet alleen producten, maar ook complete systemen harmoniseren."

Vragen?